

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

عنوان اقدام پژوهی :

چگونه در درس انشاء دوره راهنمایی تحول

ایجاد کردم .

www.asebankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

۳.....((چکیده))

۴.....مقدمه:توصیف وضعیت موجود

۶.....گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)

۶.....چرا دانش آموزان اشتیاق زیادی نسبت به درس انشا ندارند؟

۷.....تجزیه و تحلیل اطلاعات

۷.....خلاصه ی یافته های اولیه

۸.....چند نکته درباره ی نگارش

۸.....اصول ومبانی انشا

۹.....انواع انشا

۱۰.....معیارهای ارزشیابی

۱۱.....راههای پیشنهادی برای انشا نویسی

۱۱.....چگونگی اجرای راه جدید

۱۲.....گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)

۱۲.....نتایج کار به شرح ذیل است:

۱۳.....جدیدنظر درروشهای انجام گرفته واعتبار بخشی به آن

۱۴.....نتایج

۱۵.....نتیجه گیری

۱۶.....فهرست منابع

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

((چکیده))

ضعف و کم کاری که دانش آموزان در ساعت انشا و نگارش از خود نشان می دادند مرا برآنداشت که این مسئله را به صورت موشکافانه ای ، مورد کنکاش و و بررسی قرار دهم و این کلاس ها را از یک نواختی خارج سازم .

همین امر باعث شده دست به تحقیق و تنحص دامنه داری بزنم به همین خاطر برای شروع به صاحبان اصلی این درس که همان فراگیران می باشند ؛ رجوع نمودم که با جوابهای خود کلید خیلی از سوالهای من شدند ، سعی کردم که از نظرات دیگر همکارانم نیز بهره بگیرم . که با مساعدت مدیر آموزشگاه مقدور شد .

همچنین طرح خود را در انجمن اولیا و مربیان آموزشگاه و در گروههای آموزشی منطقه نیز مطرح نمودم .

که در آن جا چندتن از همکاران همراه وهم گام من شدند و قبول نمودند که مریاریدهند تاشیوه های مختلف تدریس انشا را به اجرا در آوردم .

نتایج حاصله بسیار مطلوب و حتی در برخی موارد فراتر از انتظار من بود و بعد از اجرا تاثیر شگرفی در کلاس های انشا به جا گذاشت .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه

کنید www.asebankafinet.ir

مقدمه: توصیف وضعیت موجود

حدود ۱۷ سال است که در مقطع راهنمایی منطقه ی بیستون و در روستاهای دوروزدیک آن مشغول به تدریس زبان و ادبیات فارسی :و همچنین تدریس انشا و نگارش به صورت هفته ای یک اعت می باشم.

در تمام مدتی که رس انشا و نگارش را تدریس می کردم همیشه بی توجهی و بی علاقه گی خاصی که دانش آموزان نسبت به این درس داشتند ذهن مرا به خود مشغول کرده بود تا علت این امر را بیابم معولا در ساعات انشا ابتدا موضوع انشایی را به بچه ها می دادم و زمانی که آنها دست به کار نوشتن درباره ی موضوع جدید می شدند به دلیل کمبود وقت عده ای از دانش آموزان را برای خواندن انشایی قبلی خود انتخاب می نمودم و انشای بقیه ی دانش آموزان را خودم می خواندم و نمره می دادم.

با خود هر چه فکر می کردم موسنگین و سبک می نمودم این وضعیت را زیاد مطلوب خود و دانش آموزان نمی دیدم و زیاد از این شیوه نه خودم و نه دانش آموزان لذت نمی بردم .حتی گاهی اتفاق می افتاد که همکاران دیگر تقاضا می کردند که زنگ انشا را به آنها اختصاص دهم!

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

تصمیم گرفتم ؛ این موضوع را با صاحبان اصلی کلاس انشا و نگارش که همان دانش آموزان هستند درمیان بگذارم .

یک روز که وارد کلاس شدم بعد از احوال پرسی و مراسم آغازین کلاس از بچه ها خواستم که دفترهای انشای خود را درنیاورند و به جای آن بیایند و به این پرسش ها پاسخ دهند که :

چرا بیشتر دانش آموزان علاقه چندانی نسبت به درس انشا و نگارش ندارند؟

از آنها خواش کردم که به دقت به این سوال بیندیشند و پاسخ دهند .

آنها با اشتیاق به صحبت های من گوش کردند و بعد به دنبال جواب این سوال در ذهن خود سیر کردند و همه ی عجیبی در کلاس به وجود آمد . دانش آموزان باشوق خاص کودکی می خواستند در این بحث شرکت کنند . چکیده ی نظرات آنها در ذیل می آید :

۱- از دوره ی ابتدایی تا کنون خیلی از معلمان به درس انشا اهمیت زیادی نمی داند .

۲- درس انشا خواندن ندارد و آخر سر هم نمره می گیریم .

۳- نوشتن انشا که فایده ای ندارد و به درد نمی خورد .

۴- خیلی از معلمها به این درس اهمیت نمی دهند و آن را خوب تدریس نمی کنند .

و خیلی مطالب دیگر که اکثر آنها رایاداشت کردم و به دانش آموزان قول دادم که با کمک آنها راه حل مفید و مناسبی برای این درس پیدا کنم .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)

برای رسیدن به پاسخ مطلوب در این کار تصمیم گرفتم علاوه بردانش آموزان نظر دیگر همکاران رانیز جویا شوم، اما مشکل این بود که تنها دبیر درس انشا و نگارش - آن مدرسه خودم بوم، اما به هر حال بعد از گفتگو با مدیر مدرسه قرار شد موضوع را در شورای دبیران آموزشگاه که به صورت ماهیانه تشکیل می شود مطرح کنم.

در روز جلسه بعد از مطرح شدن کم و کاستی های مدرسه همان سوالی را که از دانش آموزان پرسیده بودم از همکاران نیز پرسیدم و به آنها گفتم: به نظر شما!

چرا دانش آموزان اشتیاق زیادی نسبت به درس انشا ندارند؟

ابتدا سکوت سنگینی حکم فرما شد اما طولی نکشید که یکی از همکاران صاحب نظر شروع به صحبت نمود و دیگر همکاران نیز بحث های ایشان را تکمیل نمودند.

نکات جالبی در صحبت های ایشان بود که عمده ی آنها رایادداشت کردم. بعضی از نظرات شبیه آرای دانش آموزان و برخی دیگر پخته تر و متین تر بود.

بعد از این جلسه:

به پیشنهاد من قرار شد این موضوع را در جلسه ی اولیا و مربیان که در همان ماه برگزار می شد؛ با اولیای دانش آموزان در میان بگذارم. در روز جلسه با چند تن از والدین که انسانهای فرهیخته ای بودند موضوع را در میان گذاشتم.

چکیده ی نظرات و صحبت های آنها رایادداشت کردم اطلاعات خوبی در این زمینه داشتند. همچنین دریکی از گردهمایی های منطقه موضوع را با دبیران ادبیات در میان گذاشتم. و واقعا این امر به صورت موشکافانه و بسیار

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

دقیق در آن جلسه بررسی شد. و من توانستم بهره ی زیادی از آن جلسه و نظرات جامع و تخصصی همکاران ببرم و به همین دلیل بسیاری از جوابهای آنها را یادداشت نمودم.

تجزیه و تحلیل اطلاعات

پس از مطالعه ی دقیق نوشته ها و مدارکی که جمع آوری کرده بودم تک تک آنها را به دقت مورد تجزیه و تحلیل قرار دادم.

نواقص و کمبودهای کلاس انشا و نگارش تا اندازه ای آشکار شده همچنین اصول تدریس انشا و نگارش نیز تعیین گردید و راه های گوناگون روش تدریس انشا و نگارش فهرست شد. خلاصه یافته های حاصل از این تجزیه و تحلیل به شرح ذیل می آید:

خلاصه ی یافته های اولیه

۱- ضعف واژگان پایه دانش آموزان

۲- آموزش ندیدن بسیاری از دبیران و نخواندن روش تدریس های تخصصی

۳- آشنا نبودن تعدادی از دبیران با ادبیات کودک و نوجوان

۴- نبود تنوع در تدریس انشا

۵- تخصصی نبودن تدریس در دوره ی ابتدایی

۶- ناآشنایی برخی از طراحان کتاب دوره ی راهنمایی به این امر

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

۷- نبود معیار استاندارد و مشخص برای ارزشیابی درس انشا

۸- آشنا نبودن با سلاین و علائق و ظرفیت فکری دانش آموزان در هنگام گفتن موضوع انشا

۹- ناآشنایی بسیاری از دبیران انشا با انواع نگارش

۱۰- دادن درس انشا به صورت اضافه کار به دبیران غیر تخصصی

چند نکته درباره ی نگارش

نوشتن شکل پیچیده ی زبان است. بین قدرت نوشتن و توانایی خواندن و درک مطلب رابطه ای مستقیمی وجود دارد پس دانش آموز می تواند به خوبی از عهده ی این مهارت برآید که در ارکان دیگر زبان توانایی لازم را کسب کرده باشد. اوزمانی می تواند خوب بنویسد که در گوش دادن، سخن گفتن و خواندن مهارت کافی داشته باشد.

مهارت در نوشتن و نگارش مستلزم داشتن اطلاعات مقدماتی و توانایی تبادل افکار و اندیشه هاست اطلاعات را از طریق تحصیلات و مطالعه می توان به دست آورد و توانایی برقرار یارتباط نیز از طریق خواندن، نوشتن و گفتگو کردن به دست می آید.

اصول و مبانی انشا

درس انشا و نگارش نیز مانند هر درس دیگری اصول و مبانی مخصوص به خود دارد که می توان به موارد ذیل اشاره کرد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

۱- داشتن تفکر خلاق و پویا

۲- تنها ذوق و استعداد کافی نیست باید قواعد این کار را نیز یاد بگیریم.

۳- استفاده بیشتر از قالب های مرسوم نگارشی

۴- تجزیه انشا به اجزای گوناگون مانند جمله نویسی، واژه شناسی و ...

۵- دادن موضوعاتی که دانش آموز درباره ی آن اطلاعاتی داشته باشد.

۶- داشتن طرح درس برای انشا و نگارش

انواع انشا

انشا اقسام گوناگونی دارد که به اختصار به تعدادی از آنها اشاره می شود:

۱- انشای توصیفی

۲- انشای تخیلی

۳- جان بخشیدن به اشیاء

۴- گزارش نویسی

۵- داستان نویسی

۶- شرح حال نویسی

۷- نامه نگاری

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

۸-خاطره نویسی

۱۰-خلاصه نویسی

معیارهای ارزشیابی

برخی از معیارهای ارزشیابی انشا به شرح ذیل می آید:

۱- نوآوری و ابتکار

۲- پروراندن موضوع و فهم آن

۳- ارتباط و هماهنگی مطالب و جملات

۴- رعایت نکات دستوری و نگارشی

۵- خوانایی و تمیزی

۶- ارتباط افقی و عمودی بندها

۷- نظم فکری

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

راههای پیشنهادی برای انشا نویسی

بامقایسه اطلاعات جمع آوری شده وسنگین وسبک کردن آنها به گوناگونی وتنوع در شیوه های تدریس انشایی بردم .ومتوجه شدم که روش های انشانویسی ودامنه ی آن گسترده تر ازبقیه ی درسهاست ودبیران هریک باآزمایش یکی از آن راهها به موفقیت هایی دست یافته اند هرچند اصول ومبانی آن افراد به هم نزدیک بوده است.

تصمیم برآن شد که از میان راههای پیشنهادی به تدریج وباهماهنگی گروههای آموزشی منطقه چندراه را اجرا کنیم وبعدازاجرا نتایج وموفقیت ها راگزارش کنیم.

بعداز جلسه گروه های آموزشی منطقه که بادبیران زبان ادبیات فارسی داشتیم؛مقرر شد؛به صورت داوطلب هریک از دبیران انشا ونگارش یکی ازراه های تدریس راانتخاب نمایند.من نامه نگاری راانتخاب نمودم.یکی دیگر از همکاران خلاصه نویسی ودیگری شیوه ی جان بخشیدن به اشیاءراانتخاب کرد. قرار براین شد باتوجه به اصول ومبانی گفته شده آنها را آموزش دهیم.

چگونگی اجرای راه جدید

همانطور که در بالا ذکر شد من آموزش نامه نگاری رابه عهده گرفتم درابتدای آموزش دانش آموزان رابانواع نامه نگاری واصولی که درهنگام نوشتن باید رعایت کردآشنا کردم وچند منبع مفید که می توانستند بامراجعه به کتاب خانه منطقه پیدا کنند.به آن ها معرفی نمودم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

درونگ انشایی که همان هفته بادانش آموزان پایه ی سوم راهنمایی داشتم.ازآنها خواستم یک نامه اداری ویک نامه ی دوستانه بنویسند وبعدازآماده شدن آن رادر کلاس برای بقیه ی دانش آموزان بخوانند تاہم بچه ها بیشتربا نامه نگاری آشنا شوند وهم بتوانیم کاستی ها وایرادهای نامه را درجمع دانش آموزان برطرف نماییم.

این کار انجام شد دانش آموزان هریک بااشتیاق زیاد نامه های جالبی اعم ازاداری ودوستانه وعاطفی تهیه کرده بودند .برای این که انگیزه دانش آموزان بیشتر شود.تعدادی ازنامه های آنها راانتخاب کردم وقرار شدبامهانگی مدیر مدرسه ،نامه ها ازطریق پست برای اشخاصی که به آنها نامه نوشته شده ارسال شود.

باتوجه به عکس العمل های دانش آموزان رضایت را می شد ازچهره ی تک تک آنها فهمیدوکم کم می شد احساس نمود که نوشتن دیگر برای دانش آموزان مثل یک گول بی شاخ ودم نیست.

گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)

هرچند ازرفتارها وبیان نظرات دانش آموزان می شد حدس زد که تحولی هرچند کوچک درآنها به وجود آمده است اما تصمیم گرفتم اطلاعات دقیق تری دراین باره جمع آوری بنابراین قرار شده درجلسه ماهیانه دبیران ومدير آموزشگاه این امررابررسی کنیم.

نتایج کار به شرح ذیل است:

۱- ارزشیابی ازانشای دانش آموزان باتوجه به رعایت مواردی که درقبل گفته شد،سبب شده است که نمرات آنها واقعی تر باشد.

۲-مقایسه نمرات دانش آموزان دردرس انشا پیش از آموزش وپس ازآن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

۳- نظر خواهی کتبی از دانش آموزان و والدین آنها درباره ی روش جدید آموزش انشاشواهد جمع آوری شده حاکی از رضایت بیشتر دانش آموزان،مدیر آموزشگاه ووالدین دانش آموزان از روشهای جدید و تاثیر مستقیم آن بر نمرات دانش آموزان بود.

جدید نظر در روشهای انجام گرفته و اعتبار بخشی به آن

باتوجه به نظرها و انتقادات مطرح شده راجع به این طرح قرار شد در یک جلسه با حضور همکاران نقاط ضعف طرح را بر طرف رابر طرف نماییم .هر چند شواهد نشان می داد که هر سه روش با اقبال مواجه شده است.

همچنین از چند نفر از همکاران انجمن ادبی و فعالان در این زمینه که یکی از آنها مسئول دفتر یکی از روزنامه های صبح بود خواهش کردیم درباره ی روش کار ما و شیوه های انتخابی ما اظهار نظر کنند تا بتوانیم به نحو احسن اشتباهات موجود را بر طرف نماییم که ایشان طرح را پذیرفته و آن را موفقیت آمیز دانستند.

همچنین گزارش خود را در مجمع گروههای آموزشی استان ارائه نمودم که اکثر شرکت کنندگان آن را پذیرفتند هر چند نقدهایی نیز به عمل آمد.اما در کل مناسب تشخیص داده شد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

نتایج

از تمامی مطالبی که مطرح می شد می توان به صورت چکیده به مطالب زیر اشاره کرد:

۱- علاقه ی دانش آموزان به درس انشا بیشتر ازپیش شده است.

۲-برانگیختن تعداد بیشتری ازدانش آموزان درزنگ انشا

۳-ازکسالت ویک نواختی کلاس کم شده است.

۴-اربین رفتن ترس ازنوشتن نزد دانش آموزان.

۵-مشارکت بیشتر دانش آموزان دبیران ودست اندرکاران مدرسه

۶-پرورواندن قدرت سخن وری دردانش آموزان

۷-میل بیشتر دانش آموزان به مطالعه کتاب ،مجله ورجوع به کتاب خانه

۸-غنی تر شدن واژگان پایه دانش آموزان

۹-به وجود آمدن اعتماد به نفس ورشد اجتماعی دردانش آموزان

۱۰-زنجیر وار بودن شنیدن خواندن ونوشتن

۱۱-اطلاع والدین ازجزیی ترین پیشرفت فرزندان خود

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه

کنید www.asebankafinet.ir

نتیجه گیری

به درس انشا به اندازه دیگر درسها اهمیت دهیم.وآن رابه صورت یک درس مستقل تلقی نماییم وبتوانیم دانش آموزان رابا اصول ومبانی انشا ونگارش آشنا کنیم.وعلاوه برتشویق دانش آموزان به رعایت اصول وقواعد دستوری املائی ونگارشی آنها رابه مطالعه ی بیشتر واداریم.وچگونگی درست اندیشیدن وداشتن نظم فکری رابه دانش آموزان بیاموزیم.

دانش آموزباید بداند که باتکرار وتمرین حتما به موفقیت خواهد رسید.همچنین بدانیم که ارزشیابی انشا می تواند براساس ملاک های علمی وقواعد خاص خود باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

فهرست منابع

۱- پورمقدم، حسین قاسم، مظفریان، منوچهر، کتاب معلم فارسی اول و دوم راهنمایی-انتشارات فراین -چاپ دوم-

۱۳۷۸

۲- اسلامی ندوشن، محمدعلی، نامه ی نامور، انتشارات علامه طباطبایی، ۱۳۷۳

۳- یغما-عادل- کاربرد روشها والگوهای تدریس -انتشارات مدرسه ۱۳۷۲

۴- حسین زاده-احمد-فعالسازی دانش آموزان دردرس انشا-گزارش نهایی معلم پژوهنده